

Obsah

O autorovi	V
Úvod	VII
Seznam použitých zkratk	XIX

KAPITOLA 1. Úvod do problematiky druhů podílů (akcií) 1

1. Podíl	1
2. Vymezení druhu podílu (akcie)	2
2.1 Vymezení druhu podílu	2
2.2 Vymezení druhu akcie	2
2.2.1 Je kmenová akcie samostatným druhem akcie?	3
2.2.2 Mohou druh akcie založit odlišné povinnosti?	3
2.2.3 Závěr k druhu akcie	8
3. Praktické dopady založení druhů podílů (akcií), resp. účel zákonných pravidel	8

KAPITOLA 2. Odlišnosti v právním postavení společníků 10

1. Odlišnosti plynoucí z obsahu podílů (akcie)	10
1.1 Obecně	10
1.2 Konkrétní odlišnosti	12
1.2.1 Modifikace práv	12
1.2.2 Modifikace povinností	17
2. Odlišnosti v právním postavení společníků, které se netýkají obsahu podílu (akcie)	19
2.1 Odlišnosti vztahující se k osobě společníka	19
2.2 Odlišnosti plynoucí z podílu (akcie) jako předmětu vlastnického práva a další odlišnosti	20
2.2.1 Omezení převoditelnosti podílu nebo akcie	20
2.2.2 Ujednání týkající se vkladové povinnosti	24
2.2.3 Další odlišnosti v právním postavení společníků	27
3. Klasifikace odlišností v postavení společníků	28
3.1 Odlišnosti, které založí samostatný druh podílu (akcie)	28
3.2 Odlišnosti, které nezaloží samostatný druh podílu (akcie)	28

KAPITOLA 3. Zásady a limity tvorby druhů podílů (akcií) 30

1. Zásada autonomie vůle, resp. smluvní svobody	30
2. Limity autonomie vůle, resp. smluvní svobody	31

2.1	Limity obecně	31
2.2	Ochrana věřitelů	35
2.3	Zachování základních znaků a odlišností jednotlivých právních forem společností	36
2.4	Zachování vnitřního uspořádání kapitálové společnosti, chodu společnosti a odpovědnosti příslušných osob	38
2.4.1	Zachování minimální působnosti nejvyššího orgánu ..	39
2.4.2	Zachování základní působnosti volených orgánů a odpovědnosti jejich členů	44
2.5	Ochrana jádra – podstaty podílu	47
2.5.1	Sledování účelu společnosti	47
2.5.2	Ochrana právního postavení společníka a jeho účasti ve společnosti	49
2.6	Rozpor s dobrými mravy	50
2.7	Další tvrzené limity autonomie vůle	51
2.7.1	Ustanovení § 135 odst. 1 věta třetí a § 276 odst. 1 věta druhá ZOK – definice základního podílu, resp. kmenové akcie?	51
2.7.2	Ustanovení § 256 odst. 1 ZOK – definice akcie?	53
3.	Vztah zásady rovného zacházení k problematice tvorby druhů podílů (akcií)	55
3.1	Původ, obsah a účel zásady rovného zacházení	55
3.2	Zásada rovného zacházení se společníky v materiálním smyslu	57
3.2.1	Materiální projevy zásady rovného zacházení.	57
3.2.2	Zásada rovného zacházení jako materiální limit tvorby druhů podílů (akcií)?	58
3.3	Zásada rovného zacházení se společníky ve formálním smyslu	60
3.3.1	Formální projevy zásady rovného zacházení – schválení změny zakladatelského právního jednání, pokud jde o změny druhů podílů (akcií)	60
3.3.2	Zásada rovného zacházení jako formální korektiv tvorby druhů podílů (akcií) – souhlas se zásahem do právního postavení	64
3.3.2.1	Dělení zásahů do právního postavení společníka (akcionáře)	64
3.3.2.2	Schvalování změn druhů podílů ve společnosti s ručením omezeným	66
3.3.2.3	Schvalování změn druhů akcií v akciové společnosti	70
4.	Shrnutí zásad a limitů tvorby druhů podílů (akcií)	73

KAPITOLA 4. Modifikace práv spojených s podílem (akcií)	
ze zákona a klasifikace těchto práv	74
1. Hlasovací právo	74
1.1 Stručně k úpravě hlasovacího práva	74
1.2 Odebrání hlasovacího práva	75
1.2.1 Stručný přehled názorů	75
1.2.2 Jazykový výklad	76
1.2.3 Relativizace vztahu hlasovacího práva a podílu (akcie) – hlasovací právo jako právo, které netvoří jádro podílu	77
1.2.4 Relativizace hlasovacího práva většinovým rozhodováním	78
1.2.5 Hlasovací právo jako nástroj ochrany společníka před zásahy společnosti?	79
1.2.5.1 Společnost s ručením omezeným – právo souhlasu	79
1.2.5.2 Akciová společnost	83
1.2.6 Hlasovací právo jako nástroj zachování funkčnosti valné hromady	84
1.2.6.1 Akciová společnost	84
1.2.6.2 Společnost s ručením omezeným	85
1.2.7 Další argumenty	86
1.2.7.1 Význam nepatrné hlasovací síly jako argument pro nemožnost zbavit podíl (akcií) hlasovacího práva?	86
1.2.7.2 Argument proti možnosti vydat jiné než prioritní akcie bez hlasovacího práva – výklad a contrario ve vztahu k prioritním a investičním akciím?	88
1.2.7.3 Argument pro možnost vydávat podíly bez hlasovacího práva – možnost s právem volně disponovat?	90
1.2.7.4 Kompenzace úbytku hlasovacího práva?	91
1.2.8 Závěr k odebrání hlasovacího práva v kapitálových společnostech	91
1.3 Další ujednání týkající se hlasovacího práva	93
1.3.1 Podíly (akcie) s násobnou hlasovací silou	93
1.3.1.1 Obecně k podílům (akciím) s násobnou hlasovací silou	93
1.3.1.2 Přípustnost vydání podílů (akcií) s násobnou hlasovací silou	94
1.3.2 Další modifikace hlasovacího práva, která založí druh podílu (akcie)	95
2. Právo účasti na valné hromadě	97
2.1 Stručně k úpravě práva účasti na valné hromadě	97

2.2	Odebrání práva účasti na valné hromadě	97
2.2.1	Stručný přehled názorů	97
2.2.2	Právo účasti na valné hromadě jako právo každého společníka	98
2.2.3	Význam práva účasti na valné hromadě – právo účasti na valné hromadě jako právo tvořící jádro podílu (akcie)	99
2.2.4	Vyvrácení některých možných argumentů	102
2.3	Vztah práva účasti na valné hromadě a rozhodování <i>per rollam</i>	102
2.4	Omezení práva účasti na valné hromadě	105
3.	Individuální informační právo společníka	107
3.1	Stručně k úpravě informačních práv	107
3.2	Odebrání informačních práv	107
3.2.1	Stručný přehled názorů	107
3.2.2	Informační právo jako právo každého společníka	108
3.2.3	Význam individuálního informačního práva – individuální informační právo jako právo tvořící jádro podílu (akcie)	109
3.3	Modifikace informačních práv	111
3.3.1	Omezení práva na informace	111
3.3.2	Posílení informačních práv	113
4.	Právo podávat návrhy a protinávrhy	114
4.1	Stručně k úpravě práva podávat návrhy a protinávrhy	114
4.2	Odebrání práva podávat návrhy a protinávrhy	116
5.	Právo dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady	117
5.1	Stručně k úpravě práva dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady	117
5.2	Odebrání a zúžení práva	118
5.2.1	Stručný přehled názorů	118
5.2.2	Význam práva dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady	118
5.2.3	Právo dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady jako právo tvořící jádro podílu (akcie)	121
6.	Práva kvalifikovaných akcionářů a jejich případná obdoba v právu společnosti s ručením omezeným	122
6.1	Stručně k úpravě práv kvalifikovaných akcionářů	122
6.2	Odebíratelnost práv kvalifikovaných akcionářů a jejich případné obdoby v právu společnosti s ručením omezeným ..	123
6.2.1	Obecně	123
6.2.2	Právo podat tzv. <i>actio pro socio</i>	123
6.2.3	Právo žádat svolání valné hromady a právo žádat doplnění pořadu jednání valné hromady	125
6.2.4	Právo žádat kontrolní orgán o přezkum výkonu působnosti statutárního orgánu	126

6.2.5	Jiné modifikace práv kvalifikovaných akcionářů a jejich případné obdoby v právu společnosti s ručením omezeným	127
7.	Právo na podíl na zisku	128
7.1	Stručně k úpravě práva na podíl na zisku	128
7.2	Odebrání práva na podíl na zisku	128
7.2.1	Stručný přehled názorů	128
7.2.2	Jazykový výklad	129
7.2.3	Účel společnosti a motiv účasti společníka ve společnosti – právo na podíl na zisku jako právo tvořící jádro podílu (akcie)?	130
7.2.4	Argument jinými majetkovými právy – vztahy mezi majetkovými právy	131
7.2.5	Právo na podíl na zisku jako právo chránící věřitele či zajišťující funkčnost orgánů společnosti?	132
7.2.6	Vyvrácení argumentů proti přípustnosti vydat podíl (akcii) bez práva na podíl na zisku	133
7.2.6.1	Nedostatečná ochrana akcionářů?	133
7.2.6.2	Nezmínění absence práva na podíl na zisku v demonstrativním výčtu § 276 odst. 3?	133
7.2.7	Závěr k odebrání práva na podíl na zisku a související otázky	134
7.3	Další modifikace práva na podíl na zisku	135
7.3.1	Přednostní právo na podíl na zisku spojené s prioritní akcií (podílem)	135
7.3.1.1	Stručně k úpravě prioritních akcií	135
7.3.1.2	Význam a užití prioritních akcií	137
7.3.1.3	Formy vyjádření přednosti práva na podíl na zisku	139
7.3.1.4	Nejčastější typy prioritních akcií s časovým zvýhodněním	141
7.3.2	Právo na podíl na zisku spojené s divizní akcií (podílem)	145
7.3.2.1	Divizní akcie v mezinárodním pohledu ...	145
7.3.2.2	K přípustnosti divizních akcií (podílů) s právem na podíl na zisku v českém právu	146
7.3.2.3	Podmínky, za kterých lze vydat divizní akcie (podíly)	148
7.3.3	Podřízený podíl na zisku	150
7.3.4	Rozdílný podíl na zisku	151
7.3.5	Další modifikace	152
8.	Právo na podíl na jiných vlastních zdrojích	152
8.1	Stručně k úpravě práva na podíl na jiných vlastních zdrojích ..	152

8.2	Odebrání práva na podíl na jiných vlastních zdrojích.....	153
8.2.1	Stručný přehled názorů	153
8.2.2	Jazykový výklad a argument blízkostí práva na podíl na zisku	153
8.2.3	Účel společnosti a motiv účasti společníka ve společnosti – právo na podíl na jiných vlastních zdrojích jako právo tvořící jádro podílu (akcie)? Závěr.....	154
8.3	Další modifikace práva na podíl na jiných vlastních zdrojích.	155
8.3.1	Přednostní právo na podíl na jiných vlastních zdrojích spojené s prioritní akcií (podílem).....	155
8.3.2	Další modifikace.....	157
9.	Právo na podíl na likvidačním zůstatku	157
9.1	Stručně k úpravě práva na podíl na likvidačním zůstatku	157
9.2	Odebrání práva na podíl na likvidačním zůstatku	158
9.2.1	Stručný přehled názorů	158
9.2.2	Jazykový výklad.....	158
9.2.3	Argumenty povahou práva na podíl na likvidačním zůstatku a závěr.....	159
9.3	Další modifikace práva na podíl na likvidačním zůstatku	160
9.3.1	Přednostní právo na podíl na likvidačním zůstatku spojené s prioritní akcií	160
9.3.2	Podřízený, rozdílný a divizní podíl na likvidačním zůstatku.....	163
9.3.3	Právo na podíl na likvidačním zůstatku jako právo na získání konkrétního předmětu z vlastnictví společnosti a právo na „vrácení předmětu vkladu“ ...	165
10.	Právo na vypořádací podíl	168
10.1	Stručně k úpravě práva na vypořádací podíl.....	168
10.2	Odebrání práva na vypořádací podíl.....	168
10.2.1	Stručný přehled názorů	168
10.2.2	Jazykový a systematický výklad	169
10.2.3	Argumenty povahou práva na vypořádací podíl, právo na vypořádací podíl jako právo, které netvoří jádro podílu a závěr.....	170
10.3	Další modifikace práva na vypořádací podíl.....	172
11.	Právo přednostní účasti při zvyšování základního kapitálu.....	173
11.1	Stručně k úpravě práva přednostní účasti při zvyšování základního kapitálu	173
11.2	Odebrání práva přednostní účasti při zvyšování základního kapitálu.....	174
11.2.1	Akciová společnost.....	174
11.2.2	Společnost s ručením omezeným	174
11.2.2.1	Stručný přehled názorů	174
11.2.2.2	Vlastní analýza	175

11.3 Další modifikace práva přednostního úpisu ve společnosti s ručením omezeným	175
12. Klasifikace práv spojených s podílem (akcií) ze zákona	177
13. Kumulativní odebírání práv spojených s podílem (akcií) ze zákona ..	178

KAPITOLA 5. Práva, která nejsou spojena s podílem (akcií) ze zákona .....

1. Jakákoli práva nebo pouze práva související s účastí ve společnosti?	183
1.1 Stručný přehled názorů	183
1.2 Vlastní pohled	185
2. Právo jmenovat členy volených orgánů	186
2.1 Stručný přehled názorů	186
2.2 Obecná argumentace ve vztahu k právu jmenovat členy volených orgánů	188
2.3 K právu jmenovat člena dozorčí rady akciové společnosti	189
2.4 K právu jmenovat člena správní rady	191
2.5 K právu jmenovat člena představenstva	192
2.6 K právu jmenovat statutárního ředitele	193
2.7 K právu jmenovat jednatele a člena dozorčí rady společnosti s ručením omezeným	193
2.8 Závěr k právu jmenovat členy volených orgánů	194
3. Demonstrativní výčet dalších možných práv nad rámec zákoného standardu	195

KAPITOLA 6. Modifikace povinností .....

1. Povinnost loajality	198
1.1 Stručně k právní úpravě povinnosti loajality	198
1.2 Odebrání povinnosti loajality	199
2. Ručební povinnost	201
2.1 Stručně k právní úpravě ručební povinnosti	201
2.2 Odebrání ručební povinnosti	202
2.3 Další modifikace ručební povinnosti ve společnosti s ručením omezeným	202
2.4 Ručební povinnost akcionáře akciové společnosti	203
3. Další povinnosti	204
3.1 Jakékoli povinnosti nebo povinnosti související s účastí ve společnosti?	204
3.2 Demonstrativní výčet dalších možných povinností	204

Závěr	209
Seznam použitých zdrojů	215
Abstrakt	227
Abstract	231
Věcný rejstřík	235